

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa (...) Stowarzyszenia (...) w R.
przeciwko I. M.

o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adwokat G. N. od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnego w (...) wynagrodzenie w kwocie 1170,- (jeden tysiąc sto siedemdziesiąt) złotych, powiększoną o należny podatek VAT z tytułu udzielenia stronie powodowej nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację strony powodowej (...) Stowarzyszenia (...) w R. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 marca 2017 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko I. M. o ochronę dóbr osobistych w postaci dobrego imienia. Uzasadniając oddalenie powództwa Sąd Okręgowy stwierdził, że nie dopatrywał się naruszenia dóbr osobistych powodowego Stowarzyszenia, gdyż działania pozwanej nie były w ogóle

kierowane do tego Stowarzyszenia, a tym bardziej nie nosiły cech bezprawności. Z kolei, oddalając apelację Sąd Apelacyjny przyjął za własny ustalony stan faktyczny, który został wyprowadzony z dowodów, których ocena odpowiadała wszelkich wskazaniom z art. 233 § 1 k.p.c. Podzielił również ocenę prawną Sądu pierwszej instancji.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik Stowarzyszenia ustanowiony z urzędu zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 23, art. 24 i art. 448 k.c. przez ich niezastosowanie. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 378 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z zasądzeniem kosztów postępowania i kosztów nieopłaconego zastępstwa procesowego pełnomocnikowi strony powodowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania, ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. uznał oczywistą jej zasadność, motywując to nie rozpoznaniem całości zarzutów, zawartych przez powoda w apelacji, co spowodowało nie rozpoznanie sprawy w granicach apelacji.

Przypomnieć należy, że w orzecznictwie i doktrynie od dawna jest ugruntowane i powszechnie znane stanowisko co do przesłanek, jakie muszą być spełnione, aby można mówić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. W rozpoznawanej sprawie skarżące wyrok Stowarzyszenie dopatruje się tej oczywistości skargi w poniechaniu przez Sąd pierwszej instancji obligatoryjnego przesłuchania stron na koniec rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku. Skarżący ma rację, kwestionując nie odniesienie się Sądu Apelacyjnego do podniesionej w apelacji kwestii naruszenia art. 224 § 1 k.p.c., jednak w żaden przekonujący sposób nie potrafi wykazać, jakie znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miałyby to przesłuchanie. Z uzasadnienia wyroku wynika bardzo skrupulatne omówienie środków dowodowych zaofiarowanych przez strony, wykazując brak dowiedzenia naruszenia dobra osobistego Stowarzyszenia. Uwagi

krytyczne, których dotyczy sprawa nie były kierowane do powoda, tylko do konkretnej osoby fizycznej, wiceprezesa tego Stowarzyszenia, który jednak nie wystąpił o ochronę własnych dóbr osobistych.

Wyrok i uzasadnienie Sądu Apelacyjnego poddaje się kontroli, szczegółowo odniesiono się w nim do wszystkich kwestii merytorycznych, szeroko omawiając ochronę dóbr osobistych i jej przesłanki. Następnie konfrontowano teoretyczną stronę ochrony tych dóbr z okolicznościami w sprawie, uznając, że wskazywane wypowiedzi mieściły się w standardach dyskusji podczas obrad rady gminy, dotyczyły szeroko pojętego interesu społecznego i nie przekraczały powszechnie aprobowanych norm zachowania.

Same zapewnienia powodowego Stowarzyszenia, że „jest pewne”, iż uchybienia, które miały miejsce a na które powołuje się skarżący, „miały wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia” nie wystarczą, jeśli temu nie towarzyszą przekonujące motywy. Postępowanie wywołane skargą kasacyjną nie stanowi trzeciej instancji sądowej, ma charakter wyjątkowy i musi się widzieć *prima facie*, bez dogłębnych analiz prawnych, że podnoszone zarzuty mają taką wagę, iż konieczna jest interwencja Sądu Najwyższego, gdyż sprawa została najprawdopodobniej wadliwie rozpoznana z pokrzywdzeniem strony. Z taką sytuacją nie ma się do czynienia w rozpoznawanej sprawie, a więc brak jest dowiedzenia przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714).